

Usquert

Liudger en Bernlef

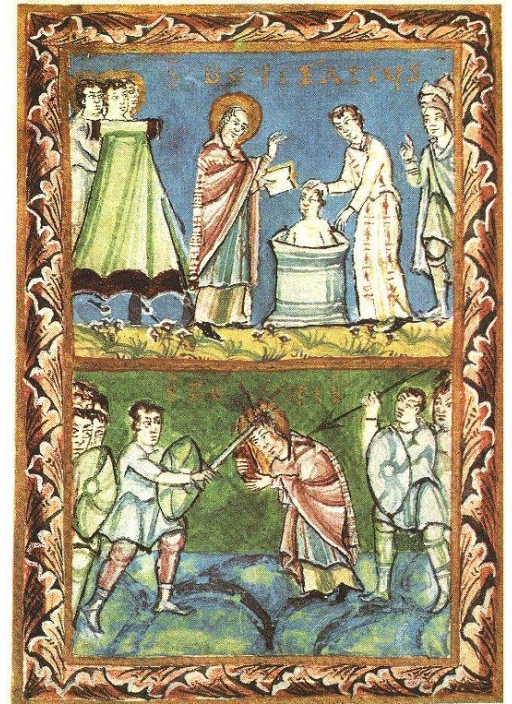
Voor de kerk van Usquert staat een kunstwerk met daarop twee figuren afgebeeld. Onder de afbeelding staat te lezen 'en Liudger deed Bernlef zien'. Deze voorstelling verwijst naar een bijzondere gebeurtenis die in de buurt van Usquert plaats moet hebben gevonden en een grote invloed heeft gehad op de verspreiding van het christendom in dit gebied.

Missionarissen in het onherbergzame noorden

Na de dood van de Friese heidense koning Radboud in 719 had de katholieke kerk al enkele pogingen gedaan om het geloof te verspreiden in Groningen en Friesland, maar met weinig succes. Zo was Willibrord op veel verzet gestuit en had Bonifatius dit zelfs met de dood moeten bekopen. In 787 kreeg Liudger van Keizer Karel de Grote opnieuw de opdracht om het evangelie te gaan verkondigen in de gebieden ten oosten van de Vlie, het huidige Groningen en Friesland. In tegenstelling tot zijn voorgangers sprak Liudger de taal, omdat hij stamde van een Fries geslacht. Zoals bekend zou Liudger in zijn zendingswerk heel succesvol zijn, ook dankzij de vele kerken die hij liet bouwen.

'Toon mij een teken'

Tijdens zijn rondreis door het Groninger wierdenlandschap ontmoette Liudger in de hoeve van de edelvrouw Menisweerd bij Helwerd de blinde zanger Bernlef. Hij was erg geliefd onder de bevolking en had een prachtige stem, maar zong heidense liederen. Toen Liudger met hem sprak over bekering tot het christendom, zei Bernlef: 'Als die God van u echt zo machtig is, toon mij een teken.' Liudger legde vervolgens zijn handen op zijn ogen en sprak een gebed uit. Toen hij zijn handen verwijderde, merkte Bernlef tot zijn grote verbazing dat hij weer kon zien. Hij knielde aan Liudgers voeten en vroeg hem hoe hij hem kon bedanken. Liudger verlangde geen giften, maar vroeg hem om met hem mee te reizen, als levend bewijs van de macht van God.

De doop en dood van Bonifatius

Succesvolle missie

Bernlef stemde hiermee in en reisde met hem mee om het geloof te verkondigen. Zijn liederen en bijzondere stem waren hierbij een fantastisch hulpmiddel. Dus dankzij de wonderbaarlijke genezing van de bard slaagde Liudger erin de Groninger bevolking tot het christendom te bekeren. Of het verhaal nu waar is of niet, er blijkt in ieder geval uit dat Liudger over een groot menselijk inzicht beschikte. Door niet alleen bevriend te raken met de lokale elite, maar ook een lokale beroemdheid te gebruiken op zijn missie, wist hij zo het vertrouwen van de lokale bevolking te winnen. Hij stichtte veel kerken, onder andere de kerken in Leens, Loppersum, Baflo en Farmsum. Ook op de wierde van Helwerd werd een kerk gesticht. Hier is niets meer van over. De wierde Helwerd ligt verlaten in het land, als stille getuige van een belangrijke gebeurtenis in de Groninger geschiedenis.

'En Liudger deed Bernlef zien'

